

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Operační program Zaměstnanost plus

Prioritní osa: 03.02 Sociální začleňování

Číslo výzvy: 03_22_006

Projekt:

Profesionalizace systému péče o ohrožené děti v MSK

Žadatel: Moravskoslezský kraj

STRUČNÝ POPIS AKTIVITY Č. 1- PODPORA RODIN S DĚTMI DO 6 LET

KLÍČOVÁ AKTIVITA Č. 1 – PODPORA RODIN S DĚTMI DO 6 LET

Zdůvodnění potřebnosti a cíl klíčové aktivity

V praxi se stále setkáváme s tím, že rodiny, které se dostanou do obtížné životní situace, nevyhledávají odbornou pomoc a jejich problémy se tak začnou kumulovat. Často tak jednají ze strachu z možného odebrání dětí. Problémy v rodinách se tak hromadí a odborná pomoc je jim poskytnuta až po zahájení spolupráce s OSPOD. Kdy jsou však již potřeby dětí žijících v těchto rodinách významně ohroženy, respektive míra jejich ohrožení je velmi vysoká.

Jsme přesvědčeni, že nastavením a zefektivněním vzájemné spolupráce mezi sociálními pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí a sociálními pracovníky obecné sociální práce dojde k rozšíření podpůrné sociální sítě v jednotlivých regionech. S využitím současných zdrojů, tak může být rodinám v krizi poskytována včasná podpora a případně i intervence k zplnomocnění rodičů v jejich rodičovské roli, což v konečném důsledku může předcházet umístování dětí mimo biologickou rodinu.

Domníváme se také, že je stále nutné podporovat rozvoj multidisciplinární spolupráce, jako jednoho z neúčinnějších nástrojů pomoci a podpory klienta. Dobře nastavený systém vzájemné spolupráce je pak odolný i proti poměrně vysoké personální fluktuaci v sociální oblasti, která se v posledních letech stává běžným jevem.

Cílem této klíčové aktivity je tedy podpora multidisciplinární spolupráce a vzdělávání pracovníků (MŠ, pediatrie, dětských skupin, PPP, SPC, SAS a SP, SPOD). Plánovaná realizace této aktivity směřuje k podpoře profesionálů v Moravskoslezském kraji, kteří jsou v pravidelném kontaktu s rodinami s dětmi do šesti let, jejichž vývoj je nebo může být vážně ohrožen, a to z jakéhokoliv důvodu. Vývoj dítěte a vlivy na něj působící během prvních roků života jsou základem celého dalšího duševního vývoje dítěte. Pro potřebu tohoto projektu tedy vnímáme ohrožení jako soubor aspektů na straně dítěte, rodiny i komunity, a to ve všech oblastech života, tedy jak zdravotní, sociální, emoční, tak i vzdělávací. Prostřednictvím zapojení do dílčích aktivit projektu by měli pracovníci získat schopnost a dovednost identifikovat takové dítě (rodinu) a vhodnou podporou či nasměrováním k odborníkům jim zajistit včasnou pomoc tak, aby dítě mohlo nadále vyrůstat ve své rodině, v podmínkách, které mu umožní příznivý vývoj.

Při tvorbě dílčích aktivit jsme vycházeli ze zkušeností a poznatků z předešlých projektů, zaměřených na multidisciplinární spolupráce, podporu pečujících osob, transformace pobytových služeb pro děti do 3 let a dále pak z praxe při výkonu sociálně-právní ochrany v Moravskoslezském kraji.

1.1 Podpora vzájemné spolupráce

S ohledem na roztržitost systému péče o ohrožené děti tato aktivita bude reagovat na potřebu propojit zástupce jednotlivých resortů v regionech a umožnit jim společně sdílet zkušenosti a poznatky z praxe a zároveň je motivovat ke spolupráci.

Mělo by dojít k vyjasnění kompetencí jednotlivých aktérů v systému a cílem je také poskytnout účastníkům užitečné zdroje pro práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami.

Dalším cílem aktivity je sjednocení kritérií při identifikaci ohroženého dítěte a sjednocení intervencí a postupů jednotlivých aktérů, včetně spolupráce s OSPOD.

V rámci této pod aktivity budou v jednotlivých regionech zorganizována **3 společná setkání** zástupců cílové skupiny (v letech 2023-2025) + společné vzdělávání (viz 1.2). Setkání budou probíhat v **šesti** regionech MSK (kopírovat budou území dřívějších okresů, kde je také působnost PPP A SPC) – Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava, Ostrava, a to i s ohledem na rozlehlost MSK (30 ORP s výkonem SPOD). Vždy se bude jednat o facilitovaná setkání.

První setkání (6hodin, první polovina roku 2023) v každém regionu bude zaměřeno na seznámení s projektem a motivaci ke spolupráci a zapojení se do dílčích aktivit a dále pak na upřesnění a pojmenování potřeb aktérů.

Druhé setkání (6hodin, první polovina roku 2023) bude věnováno vyjasnění kompetencí jednotlivých aktérů, včetně legislativního ukotvení jednotlivých aktérů v systému. Předpokládáme diskuzi k tématu o rolích jednotlivých aktérů v systému péče o ohrožené dítě a vyjasnění vzájemných kompetencí. Na setkání bude odborný vstup zástupce SPOD, školství a zdravotnictví (pravděpodobně z řad pracovníků KÚ k legislativnímu vymezení). Setkání budou realizována v první polovině realizace projektu.

Závěrečné setkání (6hodin, první polovina roku 2025), které se uskuteční po proběhlém vzdělávání, pak shrne získané poznatky a potřeby jednotlivých regionů a poskytne užitečné zdroje pro práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami.

Před zahájením dané pod aktivity ve spolupráci s koordinátorem proběhne informační kampaň směrem k zástupcům jednotlivých profesí a zřizovatelů daných subjektů, za účelem motivace a co nejefektivnějšího zapojení.

Výstupy KA:

- Zjištěné potřeby účastníků společných setkání, tedy profesionálů, kteří přicházejí do kontaktu s rodinami s dětmi a soubor doporučení další podpory odborníků v MSK pro práci s rodinami s dětmi

- 6x dokument v elektronické podobě ve formě zdroje užitečné podpory pro daný region (Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava, Ostrava),

1.2. Společné vzdělávání

Na základě dosud získaných informací z předešlých projektů a výstupů z prvních setkání budou definována **4 témata pro společné vzdělávání** pracovníků. S ohledem na obsah projektu bychom rádi vzdělávání zaměřili na zvyšování odborných znalostí a kompetencí pracovníků, kteří v daném regionu pracují s ohroženými rodinami s dětmi především s důrazem na specifika této cílové skupiny. Domníváme se, že témata vztahující se k budování a rozvoji citového pouta mezi rodiči a dítětem, vývoj mozku v raném dětství a aspekty, které mohou jeho vývoj negativně ovlivnit, mohou pracovníkům pomoci lépe identifikovat rizika v rodině. Velkým tématem bude také specifické poruchy u dětí a především možnostmi, jak s těmi dětmi pracovat. Lektoři vzdělávání budou voleni s ohledem na vysokou odbornost, schopnost motivovat účastníky ke spolupráci a změně dosavadní zaseté praxe a doporučení na možnost další podpory cílové skupiny.

Vzdělávání: 12 – 15 osob, rozsah 6 hodin, 2 samostatné vzdělávací dny v druhé polovině roku 2023, 2 samostatné vzdělávací dny v první polovině roku 2024. Lektoři budou vybíráni na základě doporučení z praxe. Bude se jednat o takové odborné lektory, kteří mají mnohaletou praktickou zkušenost s prací s rodinami a dětmi se specifickými potřebami. Ve svém oboru mají dobré jméno a prestiž, která je účastníky vzdělávání vždy oceňována, uznávána a zvyšuje motivaci k vysoké účasti.